

Forsker: Folk må å ha to tanker i hodet samtidig

– Jøder og muslimer i Norge skal ikke betale prisen for en konflikt de ikke er ansvarlige for, sier forsker på antisemittisme.

ANTI-HAT: Det er viktig å skille religion fra politikk, sier forsker. Dette bildet er fra med en antisemittisme-demonstrasjon i Tyskland. Foto: Markus Schreiber / Ap
Karen Setten

01. nov 2023 17:52

Mandag sendte Det mosaiske trossamfunn ut et bekymringsmelding.

De opplever økt jødehat i forbindelse med krigen mellom Hamas og Israel, særlig på sosiale medier. Flere av deres medlemmer har også opplevd truende hendelser mot sine hjem fordi de er jøder.

PST opplyser onsdag at [trusselen mot jødiske og israelske mål i Norge er større](#).

Forsker Vibeke Moe ved Holocaust-senteret sier at jøder i Norge og i andre land opplever økt press når konflikten mellom partene intensiveres.

Moe har forsket på antisemittisme, muslimfiendtlighet og muslimsk-jødiske relasjoner i Norge.

Vil du vite mer om antisemittisme? Les lenger ned.

På [Gazastripen](#) og på [Vestbredden](#) bor det flest muslimer, og i Israel [bor det flest jøder](#).

FORSKER: Vibeke Moe har forsøket på antisemittisme i Norge. Foto: HL-senteret / Peder Hellberg

Moe sier at også muslimer kan bli satt under press når konflikten intensiveres.

– Mitt inntrykk er at bildet er tydeligere når det gjelder antisemittisme, men konflikten og synet på konflikten omfatter også holdninger til muslimer, sier Moe.

Moe mener at kraftig polarisering i sosiale medier kan bidra til ytterligere konflikt. Hun mener det er viktig med nyanser og balanse i skildringer av konflikten, som har pågått i mange år.

Forskeren mener vi må kunne ha to tanker i hodet samtidig.

– Det er veldig viktig at vi lar jøder og muslimer få slippe å betale prisen for en konflikt de ikke er ansvarlige for, sier Moe.

Hun sier at man kan være følelsesmessig engasjert i konflikten med god grunn, men sier det er viktig å skille mellom politikk og hat mot grupper som ikke har noe ansvar.

– Det er fullt lov å være engasjert når det gjelder de politiske spørsmålene, men hat mot verken jøder eller muslimer er ikke greit som respons på de spørsmålene, sier hun.

[Nysgjerrig på siste nytt om krigen? Les her.](#)

Det ene utelukker ikke det andre

Styreleder Ronen Bahar i Det mosaiske trossamfunn sier at de oppfordrer alle jøder som opplever antisemittisme om å anmelde dette til politiet.

– Hvis det ikke er trygt nok å ha sin egen identitet i Norge, er det et problem for Norge og demokratiet, sier han.

Bahar mener i likhet med forsker Vibeke Moe at man må kunne ha to tanker i hodet samtidig.

– Muslimer verden over sørger over sine trosfeller som blir bombardert og er uten strøm og vann. Det er både forståelig og naturlig. Men det er også forståelig og naturlig at man sørger over israelere som ble drept 7. oktober og som lever i frykt for å bli drept, sier han.

– Det må være lov til å vise støtte og empati for sitt folk, uten at det betyr at man tar politisk standpunkt. De fleste jøder støtter ikke krig. Det som skjer i Gaza er helt forferdelig, fortsetter han.

I Storbritannia ser de en økning i antisemittiske hendelser. [Ifølge organisasjonen CST](#) er det blitt registrert 893 hendelser i Storbritannia mellom 7. oktober og 31. oktober.

De sier at de aldri tidligere har registrert så mange hendelser på så få dager.

Sammenlignet med samme periode i fjor er økningen på over 600 prosent.

Dette er antisemittisme

Ordet er en betegnelse for fiendtlige holdninger og handlinger rettet mot jøder fordi de er jøder.

Negative forestillinger om jøder og jødedommen har lange historiske røtter i Europa.

Forsker Vibeke Moe sier antisemittisme hovedsakelig kommer til uttrykk i tre former: Holdninger, handlinger og forestillinger. Sistnevnte handler for eksempel om hvordan vi snakker om Israel.

Beskrivelser av israelske handlinger som indikerer at jøder er spesielt hevnjerrige, bygger på en århundrelang antisemittisk idé.

– *Hvorfor er det mange som misliker jøder?*

– Det letteste svaret er at antisemittisme har lite eller ingenting med jøder å gjøre. Det er en måte å forstå verden på som har en veldig lang historie, hvor jøder blir brukt som syndebukk.

– I en kristeneuropeisk kultur har jødedommen religiøst vært minoritet. Helt generelt kan vi si at minoriteter rammes når det er krig, konflikt og et samfunn har interne problemer, sier hun videre.